

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE
AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN WOENSDAG 20 MAART 1996

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voorzitterschap van en het personeelsbeleid bij het Comité van de Regio's

VOORZITTER : De heer Jef Sleecx

– *De interpellatie wordt gehouden om 15.45 uur.*

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voorzitterschap van en het personeelsbeleid bij het Comité van de Regio's

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het voorzitterschap van en het personeelsbeleid bij het Comité van de Regio's.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik zal mijn interpellatie kort houden. Mijnheer de minister-president, mijn fractie loopt niet zo hoog op met het Comité van de Regio's of beter gezegd met de zogenaamd vooraanstaande rol van Vlaanderen in dat comité. Het is onze betrachting om van Vlaanderen een volwaardige lidstaat van de Europese Unie te maken, veeleer dan een vooraanstaande plaats te bekleden tussen de meer dan honderd of zelfs 120 regio's, provincies of steden die deel uitmaken van dit comité. In een artikel in de Sunday Times werd dit comité voorgesteld als zijnde opgericht op instigatie van de Duitsers ten behoeve van de Duitse steden en dorpen. Dit klinkt denigrerend en toont aan hoe sommige mensen neerkijken op het Comité van de Regio's. Maar, als Vlamingen maken we nu eenmaal deel uit van dit comité en dus moeten we toezien op de goede en correcte werking van deze organisatie.

We kunnen het ons niet veroorloven om zonder enige commentaar deel uit te maken van een comité, waarvan de werking en de leiding blijkbaar – om het zacht uit te drukken – voor kritiek vatbaar is. We hebben daar als Vlaamse volksvertegenwoordigers echter weinig inzicht in. Het bericht in de Sunday Times van 28 januari 1996

schaadt uiteindelijk alle leden van het Comité van de Regio's. Als de beschuldigingen terecht zijn, moet de Vlaamse regering reageren. Het artikel opent met de vaststelling dat het comité twee jaar na zijn oprichting synoniem is geworden van nepotisme en "empire building". Er is sprake van een persoonlijk imperium : het middelpunt van de kritiek wordt gevormd door de voorzitter van het comité, de heer Jacques Blanc. Hij is ook voorzitter of minister-president van het departement Languedoc – Roussillon. De heer Blanc zou zijn administratie hebben uitgebouwd tot een apparaat met tachtig hoofden, met allerlei vrienden en vrienden van vrienden die hier rijkelijk aan de kost komen. Het artikel maakt gewag van inkomens van 3 miljoen frank voor personen in sleutelposities. Dit zou allemaal zijn gebeurd zonder veel plichtplegingen, zoals daar zijn examens of vergelijkende examens. Er zou een onderzoek aan de gang zijn om aan te tonen dat bij de aanwerving van die tachtig mensen niet zozeer de kennis telde als wel wie men kende. Men verwijt de voorzitter gebruik te maken van een privé-vliegtuig om zich te verplaatsen.

De heer Blanc zegt dat deze kritiek een gevolg is van de rivaliteit met andere Europese organen of organen van de Europese Unie. Dat is best mogelijk. Het lijkt me wel vreemd dat hij intussen afziet van de verderzetting van zijn mandaat. Is dat geen veeg teken ? Naar aanleiding van dit artikel, zou ik enkele vragen willen stellen aan de minister-president. Bent u op de hoogte van de geschetste gang van zaken ? Hoe heeft u daar op gereageerd ? Hoe staat de Vlaamse regering tegenover de uitbouw van het Comité van de Regio's tot een logge bureaucratie ? Heeft de Vlaamse regering verzet aangetekend tegen de manier waarop personeel wordt angeworven door het comité ? Heeft de Vlaamse regering het spel meegespeeld en zelf een aantal mensen aangeduid om deel uit te maken van het personeelsbestand van het Comité van de Regio's ? De heer Blanc zou zichzelf nu in de rol zien van vicevoorzitter van het Comité van de Regio's in combinatie met de functie van reizend ambassadeur. Vindt de minister-president dat aanvaardbaar ? De heer Blanc zou zich trouwens deze maand terugtrekken.

Minister-president Luc Van den Brande : Hij zou zich vandaag terugtrekken.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Dan is dit zelfs een actuele interpellatie. Ik dacht dat de minister-president vroeger al eens kandidaat-voorzitter was. Zal u deze kandidatuur handhaven ? In januari heeft de heer De Gucht u in verband met het ontslag van de ministers Weckx en De Batselier gevraagd hoe het zat met de vervanging van deze ex-ministers. De minister-president heeft toen geantwoord tegen 20 maart meer te zullen weten. Kan u daarover al iets meer vertellen ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Collega's, ik begrijp zeer goed de vraag van de heer Van Nieuwenhuysen. Deze interpellatie gaat over een orgaan, waar we zitting in hebben. Ik vind het zeer goed dat zo'n onderwerp hier aan bod kan komen. Bij een volgende commissievergadering wil ik trouwens gerust ingaan op het reilen en zeilen van het Comité. Daar ben ik zeker toe bereid. Ik wil ook graag een antwoord geven op deze interpellatie, die enigszins buiten het kader van een normale interpellatie valt. Op deze interpellatie kunnen immers geen sancties volgen. Ik kan u enkel iets vertellen over de feiten en over ons gedrag in het Comité van de Regio's, waar we formeel aangesteld zijn door een consensus van de Belgische lidstaat. We hebben het echter niet laten afhangen van de federale regering, we zijn onderling tot een consensus gekomen. De informatie uit de Sunday Times is slechts één bron. Ik zal enkele zaken op een rijtje zetten.

Twee jaar geleden bij de oprichting van het comité in uitvoering van het Verdrag van Maastricht, moest er een voorzitter worden aangesteld. Ik bespaar u de toestanden die zich toen hebben afgespeeld. Iets meer solidariteit tussen de Belgische leden ware misschien aangewezen geweest. De heer Blanc werd verkozen tot voorzitter, de heer Maragall tot ondervoorzitter. Volgens het verdrag kan men maar twee jaar voorzitter zijn. Het is dus niet zo dat de heer Blanc om welke reden dan ook ontslag neemt. Men kan éénmaal worden herverkozen. De heer Van Grumbergen kan als actief lid van het comité getuigen dat de afspraak werd gemaakt dat de heer Maragall de tweede termijn als voorzitter voor zijn rekening zou nemen. Dat is niet alleen een akkoord tussen de Europese christendemocraten en socialisten. Ook de Europese liberalen en de regenboogfractie steunen dit akkoord. Vandaag vijf uur begint de procedure, waarbij er dus maar één kandidaat-voorzitter is, de heer Maragall en één kandidaat-ondervoorzitter, de heer Blanc. Morgen vindt de verkiezing plaats voor het bureau van het comité, waar elk land twee bureauleden heeft. De heer Collignon en ikzelf worden voorgedragen om zitting te nemen in dit bureau. Er is één ondervoorzitter per land, en die functie heb ik vervuld gedurende de afgelopen periode. Dat is de stand van zaken.

Ik heb er nooit aan gedacht om nu mijn kandidatuur te stellen als voorzitter van het Comité van de Regio's.

Ik wil nogmaals herhalen dat er op termijn een volwaardig comité moet komen, dat daadwerkelijk alle regio's omvat. We hebben onze ideeën over de mogelijke criteria om deelstaten, autonome gebieden en regio's te onderscheiden van andere entiteiten. Voor mij zijn er drie criteria. Ten eerste de democratische legitimatie : het bestaan van een rechtstreeks verkozen vertegenwoordiging in de betrokken deelstaat. Ten tweede een redelijk sociaal-economisch draagvlak en ten derde een voldoende culturele herkenbaarheid. Deze criteria vallen ongeveer samen met de toestand in Duitsland en Spanje, en in mindere mate in Italië. De Nederlanders en Fransen hebben daarentegen een heel andere visie op deze vertegenwoordiging. In een tweede stadium zou een senaat van Europese regio's of cultuurregio's moeten worden opgericht. Hieraan zal een hele discussie moeten voorafgaan, waarin paradoxaal genoeg het Europees parlement onze grootste opponent zal zijn. Ondertussen moeten we hoe dan ook met het huidige instrument werken, en zullen we daar zo goed en zo kwaad als het kan, gebruik van moeten maken. Ik wil daarover nu niet verder uitweiden, mijnheer de voorzitter, maar als u het nodig vindt kunnen we het daar in een volgende vergadering nog over hebben.

Ik zal even ingaan op de benadering van de heer Blanc, de uittredende voorzitter en toekomstige ondervoorzitter. De aanwervingspolitiek van het Europees comité van de Regio's was volkomen wettelijk. Het Bureau heeft overeenkomstig zijn bevoegdheden de beslissingen genomen die zich opdroegen. Ik weet dat er een hele discussie met de vakbonden is geweest over de manier waarop sommige mensen zijn aangesteld. Ik kan enkel zeggen dat ik in alle bureauvergaderingen het standpunt heb vertolkt dat de aanwerving moest verlopen volgens de regels van de kunst. Misschien zijn op een bepaald ogenblik een aantal aanwervingen gebeurd die juridisch in orde waren, maar wel anderszins in vraag konden worden gesteld. Bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende landen met betrekking tot het aantal vertegenwoordigers. Duitsland, België en Frankrijk beschikken elk over elf van de in totaal 76 personeelsleden van het comité. Alle verhoudingen in acht genomen is België dus zeker niet achteruitgesteld. Ik moet wel toegeven dat de Belgen vooral in het uitvoerend kader zijn terug te vinden. De zogenaamd hogere posten zijn evenredig verdeeld over de grote landen met uitzondering van Groot-Brittannië. De vergoeding van de ambtenaren is conform aan het Europees ambtenarenstatuut en dus identiek aan die in de andere instellingen van de Europese unie.

U vraagt of de voorzitter soms eigenzinnig heeft gehandeld. Het is vandaag geen 11 november en we hoeven dus ook niet alles met de mantel van Sint-Maarten te bedekken, maar de heer Blanc is nu eenmaal een zuiderling.

Van den Brande

Daarom is hij niet beter of slechter, maar hij is anders. Ik ben daar consequent in, mijnheer de voorzitter. U zal me nooit betrappen op waardeoordelen op dat vlak, want het discours dat daaruit volgt, keur ik niet goed. Het was hoe dan ook wennen aan de zuiderse aanpak van de heer Blanc. Ik houd me nu echter enkel aan de feiten. Ik herhaal dat het comité vrij over zijn budget beslist. Zijn begroting wordt echter enkel aanvaard als het de algemene regels volgt. Het Bureau kijkt er nauwlettend op toe of dat het geval is.

Ik heb me nauwkeurig geïnformeerd over het vliegtuig waarmee de heer Blanc enkele keren Brussel heeft aangedaan. Dat toestel is geen privé-bezit, maar eigendom van Air Littoral. De vliegschool van Montpellier stelde het ter beschikking. De uittredende voorzitter is zelf piloot, en slaat op deze manier zijn vleugels af en toe uit. Om het vliegbrevet te kunnen houden, moet men immers een aantal vliegreizen hebben. Mij zijn echter geen feiten bekend van misbruiken op dit vlak. Hij heeft zelfs af en toe een afspraak moeten afzeggen als er geen lijnvlucht beschikbaar was. Dat bewijst dat hij lijn- en andere vluchten gebruikt.

Ik wil me niet bezondigen aan gemakkelijke kritiek. Als het Comité van de Regio's geloofwaardig wil worden, dan moet het twee problemen oplossen. Ten eerste moet het streven naar selectiviteit in de adviezen. Het heeft geen enkele zin dat het zich met alles en nog wat bezighoudt. Op die manier verwatert de herkenbare stem van de regio's als het om belangrijke dingen gaat. Het tweede probleem ligt moeilijker voor ons, voor Duitsland, Spanje, Italië en Oostenrijk. Het gaat erom dat een aantal staten zich gedragen als lidstaat en niet als een emanatie van hun regio's. In de mate dat men zicht heeft op alles, hebben we altijd maar één standpunt ingenomen : werken volgens de Europese spelregels.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, het Comité van de Regio's zou heel interessant kunnen zijn als het werd samengesteld volgens de voorwaarden en criteria die u net opsomde. Ik vrees echter dat de tegenstanders niet te onderschatten zijn, en blijf daarom bij onze benadering. Wat de aanwervingspolitiek betreft, kan ik niet oordelen wie gelijk heeft : u of de vakbonden. Ik stel alleen vast dat er betwisting bestaat over de manier waarop aan personeelspolitiek wordt gedaan. Alleszins kan de vraag worden gesteld of zo een comité wel een bureaucratie van een tachtigtal ambtenaren nodig heeft.

De heer Paul Van Grembergen : De kritiek van de vakbonden was ingegeven door het feit dat zij de aanstelling van de ambtenaren in het comité wilden bepalen.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Dat was me niet bekend.

De heer Paul Van Grembergen : Zou u zich kunnen voorstellen dat zoiets op het Vlaams regionaal niveau zou gebeuren ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Neen, dat wil ik ook niet suggereren. Ik heb echter een beetje de indruk dat u de aantijgingen tegen de heer Blanc inderdaad met de mantel van Sint-Maarten wil bedekken. De vraag blijft of zo iemand nog moet worden gehonoreerd met een vicevoorzitterschap van twee jaar. Dat stuit me tegen de borst. Het zal het imago van het comité geen goed doen.

Minister-president Luc Van den Brande : Op initiatief van de secretaris-generaal is een bemiddelaar aangesteld om een oplossing te vinden voor het dispuut tussen de vakbonden en de ambtelijke leiding van het comité.

Er is ook een uitspraak geweest van het Hof van Justitie dat het comité in het gelijk stelde. Er is dus nogal wat te zeggen, zowel pro als contra. Wat de rest betreft hoop ik dat het Comité zich gedurende de komende twee jaar kan versterken.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, ik was nog één ding vergeten, namelijk de laatste vraag in verband met de vervanging van de twee ex-ministers.

Minister-president Luc Van den Brande : Ter zake meen ik dat het ook voor de toekomst belangrijk is dat we op een wijze die niet gebonden is aan een regeringscoalitie de twee jaar kunnen uitdienen. We hebben vandaag verkiezingen in het comité. Dat wil zeggen dat de eerste beslissing op de agenda van de Vlaamse regering de hersamenstelling zal zijn van de nieuwe delegatie. Vermits die twee jaar ook in de toekomst niet zullen samenvallen met de afloop van een legislatuur, is er geen reden om een aantal mensen die niet meer overeenstemmen met de vroegere of huidige coalitie voor hun diensten te bedanken. Ik zal volgende dinsdag een voorstel aan de Vlaamse regering doen om tot een nieuwe samenstelling te komen, die dan ook van kracht zal worden vanaf de volgende vergadering. Ik denk dat ik dan een goede logica hanteer.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.26 uur.*